

3. Studenten: we investeren in uitmuntend en inspirerend onderwijs

Met de extra middelen, portfolioanalyse en krachtige digitalisering (zie hoofdstuk 2) houden we ons onderwijsaanbod actueel en relevant. Daar komt een vernieuwingsimpuls bij vanuit de vraagkant, dus vanuit de studenten en de samenleving. De diversiteit van de studentenpopulatie neemt nog steeds toe. We willen het onderwijs beter afstemmen op die diversiteit en op onze omgeving. Daar hoort bij dat we afgestudeerden van alle vakgebieden de kans geven te blijven leren.

Ons onderwijs is in de laatste jaren sterk verbeterd: het studiesucces is gestegen, er is minder uitval, de *international classroom* is geïntroduceerd en het aanbod van interdisciplinair onderwijs en minoren is uitgebreid. Dat is een goed uitgangspunt om de volgende stap te zetten naar uitmuntend onderwijs met een ambitieuze studiecultuur (zoals opgenomen in onze onderwijsvisie) in een rijke leeromgeving waarin interculturele perspectieven zijn opgenomen.

Uitmuntend onderwijs vraagt om goed samenspel van curricula, docenten en studenten. Allereerst is interactie tussen docenten en studenten, en tussen studenten onderling, onontbeerlijk. We realiseren intensiever contact door grondig na te denken over onderwijsvormen: wat kan los van plaats en tijd en wat niet, waarvoor zijn face-to-face contacten noodzakelijk? In de tweede plaats moeten en willen we meer rekening houden met verschillen tussen studenten. Dat onderkennen we al in de Nota Diversiteit uit 2019. Verschillende maatregelen daaruit zijn inmiddels geëffectueerd, maar we zijn er nog niet. Actief werken aan diversiteit betekent dat we niet langer uitgaan van *one size fits all*. Studenten verschillen van elkaar in ervaringen, vooropleiding, achtergrondkenmerken, taalbeheersing (Nederlands, Engels, andere talen) en culturele kennis en belangstelling. Voor het gros van hen geldt ook dat zij anders leren en anders informatie verwerken dan studenten tien of vijftien jaar geleden deden. We verankeren (in de portfolioanalyse van hoofdstuk 2) inclusiviteit in de leerdoelen en vakinhoud, en passen onze didactiek, werkvormen, materialen en opdrachten daarop aan. We dragen zo bij aan ieders vaardigheid om samen te werken binnen en buiten de academie, buiten de gebaande paden te denken en te handelen, en daarbij een open houding te hebben ten aanzien van andere personen en groepen in de samenleving. Verder bieden we in het onderwijs belangrijke academische vaardigheden aan die niet alle instromers meer vanzelfsprekend meebrengen, zoals meertaligheid of algoritmisch denken. Aan de andere kant van het spectrum hebben we voor studenten die zich willen onderscheiden, een aanbod van honoursprogramma's en diverse extracurriculaire activiteiten.

Van de studenten verwachten wij meer betrokkenheid bij hun opleiding, bij hun medestudenten, bij de academie en bij hun omgeving – dichtbij en verder weg. We bevorderen die betrokkenheid, mede omdat het meer kans geeft op studentsucces: op succesvolle afronding van de opleiding met rijke en betekenisvolle leeruitkomsten (zie ook het programma Studiesucces 2.0 uit 2017).

De komende jaren werken we in het verlengde van de onderwijsvisie aan:

1. intensiever en kleinschaliger onderwijs ten behoeve van interactie
2. de betrokkenheid (engagement) en proactieve deelname van de studenten
3. verrijken van de leeromgeving met internationalisering
4. verbinden van een professioneel aanbod leven lang leren aan onderzoek

3.1 Organiseren van intensiever en kleinschaliger onderwijs

Intensiever en kleinschaliger onderwijs maakt effectieve contacten tussen studenten en docenten mogelijk. Een student die zich gezien en gehoord voelt, bouwt zelfvertrouwen op en verbindt zich aan de opleiding. Dat wordt belangrijker nu de verschillen tussen studenten groter zijn en nu meer onderwijs op afstand wordt gevolgd. Effectiever contact kan ook studievertraging of staken van de studie voorkomen. UvA Matching en proefstuderen hebben slechts ten dele gezorgd voor een betere match tussen student en opleiding. Met name in grote opleidingen met veel uitval of studievertraging kan kleinschaligheid helpen om de match te vergroten en anonimiteit te vermijden.

Kleinschaligheid bevordert dus de kwaliteit van de leerprocessen. Het is een van de drie thema's waarover de UvA (in de pre-coronatijd) afspraken heeft gemaakt met het ministerie van OCW (in de Kwaliteitsafspraken 2019-2024). We krijgen er extra middelen voor. De UvA heeft deze middelen voor het grootste deel aan het allocatiemodel toegevoegd; per faculteit zijn afspraken gemaakt met de studentenraad over de besteding. Niet elke student doorloopt immers hetzelfde leerproces; het is aan de faculteiten en opleidingen om te bepalen hoe zij hun onderwijs kleinschaliger en meer studentgericht inrichten.

Ook met deze extra onderwijsmiddelen is het budget begrensd. We moeten binnen het totale budget (dat neerkomt op ongeveer één docentuur per behaalde ECTS) zoeken naar meer interactie tussen docenten en studenten. Mogelijk kan de effectieve contacttijd bij dezelfde onderwijstijd hoger. Meer dan de helft van de onderwijstijd wordt nu besteed aan voorbereiding, correctie en vakontwikkeling, dus niet aan contact met studenten (waarbij bovendien flinke verschillen tussen opleidingen en faculteiten bestaan). Een slim gebruik van de wegens corona versneld ingezette digitalisering en een herbezinning op het huidige systeem van hoor- en werkcolleges, kunnen daarbij helpen. Van belang is dat docenten goede onderwijskundige assistentie krijgen bij het herontwerp van hun onderwijs, waarbij het verlagen van de werkdruk een aandachtspunt is. Onderwijs moet, gegeven de beschikbare middelen, zo effectief mogelijk zijn en zoveel mogelijk bevrediging schenken aan studenten en docenten. We willen het niet goedkoper maken, maar beter. Een voorwaarde daarvoor is dat onderwijs en onderzoek gelijkwaardig erkend en gewaardeerd worden als onderdeel van de academische functie. Hoofdstuk 6 van dit instellingsplan gaat hier nader op in.

Om te doen

- Effectievere balans aanbrengen in de verhouding tussen contacttijd en totale onderwijstijd.
- Verkennen van alternatieven voor het huidige systeem van hoor- en werkcolleges.
- Meer differentiëren in het onderwijs voor een betere match tussen student en opleiding.

3.2 Stimuleren van een betrokken en proactieve houding van studenten

Uitmuntend onderwijs gaat gepaard met betrokkenheid en engagement: het nodigt studenten uit om zich medeverantwoordelijk te voelen voor de inhoud van hun opleiding en om zich in te zetten voor hun eigen studiesucces. In onze onderwijsvisie verwachten we dat de studenten ook investeren in hun vorming als persoon en als academicus. Hun betrokkenheid kan groter bij:

- verbeteringen in het curriculum
- de studieverenigingen en de academische gemeenschap
- de medezeggenschap en het bestuur van de universiteit of faculteit
- onze wijdere omgeving, via maatschappelijke stages (community service learning)

Het initiatief om méér uit de opleiding te halen dan de inhoudelijke kennis nodig voor het diploma, ligt nu vooral bij de student. We willen onze studenten in of naast hun opleiding de (cognitieve en sociale) competenties laten verwerven die ze van huis uit niet hebben kunnen meekrijgen. We leiden ze immers op om straks het roer over te nemen in wetenschap en samenleving. Studenten staan onder financiële druk door studieschuld; ze hebben vaak een bijbaan of blijven thuis wonen. We merken dat dit de participatie aan niet-verplichte curriculumonderdelen voor velen belemmert, zeker als er niet een zekere waarde tegenover staat (in studiepunten of in geld).

Ook de bindingen tussen student en academische gemeenschap en tussen alumnus en universiteit krijgen meer aandacht. Zo'n tien procent van de studenten voelt zich betrokken bij de universiteit als geheel (afgaande op het opkomstpercentage bij de verkiezing voor de Centrale Studentenraad). Een iets groter deel voelt zich betrokken bij de opleiding of faculteit en is bijvoorbeeld actief in een studievereniging. Voor de opleidingscommissie, die zich bezighoudt met de verbetering van de curricula, zijn vaak onvoldoende kandidaten om een verkiezing te laten plaatsvinden.

Meer betrokkenheid van studenten bij de UvA moet er ook toe leiden dat zij na hun studie actief verbonden blijven aan de universiteit en (vooral) aan hun opleiding. Het is van belang dat onze alumni op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen in het onderzoek en onderwijs. Omgekeerd kunnen zij hier ook een waardevolle bijdrage aan leveren, vanuit hun (beroeps)praktijk of als donateurs.

Tot slot is het goed als studenten in de stad of dicht bij Amsterdam wonen. Hier vindt immers het academisch leven plaats. Daarom blijft in de jaren '20 studentenhuisvesting hoog op de agenda staan van onze gesprekken met de regio.

Om te doen

- Via het curriculum bevorderen dat studenten participeren in het academisch leven en onderzoek.
- Formuleren van leerdoelen waardoor studenten zich bewust worden van diverse maatschappelijke achtergronden, van mogelijke machtsongelijkheid en processen van discriminatie en uitsluiting.
- Omgevingsactiviteiten opnemen in de keuzeruimte van het curriculum, zoals ondernemersactiviteiten of maatschappelijke activiteiten met een leercomponent.
- Bevorderen dat studenten van alle achtergronden deelnemen aan extracurriculaire activiteiten.
- De interactie en kennisdeling met alumni en de persoonlijke verbinding tussen studenten en alumni vergroten.

3.3 Verder verrijken van de leeromgeving met internationalisering

In 2020 was het aandeel buitenlandse studenten aan de UvA 25 procent. Hiervan kwam 30 procent van buiten de Europese Economische Ruimte (EER). Uiteraard moet nog blijken wat de (blijvende) effecten zijn van de coronamaatregelen op deze percentages. Voorsnog gelden onverkort de doelen uit ons Strategisch Kader Internationalisering uit 2017. Daarin staat dat we de onderwijskwaliteit willen verhogen via de *international classroom*, zodat we:

- studenten voorbereiden op een omgeving die steeds internationaler is
- niet-Nederlandse culturen, achtergronden en perspectieven in het onderwijs brengen
- wederzijds begrip bevorderen voor verschillen in waarden en maatschappijvisies

Voor al deze doelen is nodig dat Nederlandse en internationale studenten in de dagelijkse praktijk goed met elkaar mengen, niet alleen in de classroom, maar ook daarbuiten (in coronatijden is dat een extra opdracht).

Onze studentenpopulatie is niet alleen diverser maar sinds de openstelling van Engelstalige bacheloropleidingen en tracks ook snel internationaler geworden. Vergeleken met vijf jaar geleden zijn er nu vijf keer meer internationale studenten in meerjarige studies. Zij blijven dus geruime tijd in Amsterdam. Dat is goed voor de *international classroom* en voor de Nederlandse arbeidsmarkt. De internationale studenten leveren de UvA ook een netwerk van alumni en ambassadeurs op. Dit alles gebeurt alleen als we deze studenten de kans geven positieve ervaringen op te doen en goed in contact te komen met Nederlandse studenten. Een warm welkom bij aankomst is niet genoeg. Opleidingen moeten helder in beeld brengen welke doelen ze nastreven met internationalisering en hoe deze terugkomen in de eindtermen. Het al dan niet internationaliseren van een opleiding is expliciet onderdeel van de portfolioanalyse die is genoemd in paragraaf 2.3. Studieverenigingen hebben een belangrijke rol in activiteiten die Nederlandse en buitenlandse studenten intensief met elkaar in contact brengen.

Overigens heeft ons internationaliseringsbeleid niet tot doel om (veel) meer studenten binnen te halen als verdienmodel. We willen er een goede context mee bieden aan de studenten die in een globale, digitale onderwijswereld kiezen voor onze universiteit. We werken ook samen met Europese universiteiten in een alliantie (EPICUR) die een nieuwe generatie Europese burgers wil vormen en studenten-mobiliteit wil vergroten via digitale transformatie van onderwijsprocessen. Daarvan maakt talenkennis op B2-niveau van ten minste drie talen deel uit.

De UvA is tweetalig (Nederlands-Engels). We verwachten van medewerkers en studenten passieve kennis van beide talen (op het internationaal vastgestelde B2-niveau) en actieve kennis van één van beide (op C1-niveau). Voor opleidingen met alleen Nederlands óf alleen Engels als voertaal, is de eis van de andere taal niet verplicht, maar wel bevorderlijk voor deelname aan het academisch leven.

Om te doen

- Met de studieverenigingen werken aan betere menging tussen Nederlandse en internationale studenten, ook gedurende het studiejaar.
- Een zomercursus Nederlands aanbieden voor startende internationale studenten.

3.4 Verbinden van een professioneel aanbod leven lang leren aan onderzoek

Kennisverwerving stopt niet na het behalen van een mastergraad. De beleidsmatige grens tussen initieel (master)onderwijs en een leven lang leren gaat vervagen. Studenten moeten hun master kunnen uitstellen als ze eerst werkervaring willen opdoen. En afgestudeerden hebben in de praktijk behoefte aan her- of bijscholing of aan kennis over de nieuwste ontwikkelingen op hun vakgebied. De kennis uit hun opleiding gaat niet meer een leven lang mee.

Het hoort tot onze maatschappelijke taken om in die behoeften te voorzien en zo innovatie in de maatschappij, duurzame inzetbaarheid en zelfontplooiing van mensen te bevorderen. We willen ons aanbod leven lang leren net als ons reguliere onderwijs blijvend verstrengelen met ons onderzoek. Daarmee versterken we het onderzoeksintensieve karakter van de *degree* en *non-degree programmes*. Bovendien bevordert verstrengeling de verspreiding van actuele onderzoeksresultaten van alle faculteiten via onze alumni of via afgestudeerden van andere universiteiten.

Het ‘huis’ waarbinnen dit vorm krijgt, is de UvA Academy. Onder deze gemeenschappelijke merknaam bieden we kortlopende onderwijstrajecten aan voor (werkende) volwassenen, zoals masterclasses, leergangen en webinars. De UvA Academy maakt de meest recente inzichten uit wetenschap en praktijk toegankelijk voor professionals. We dragen zo ook bij aan Amsterdam als knooppunt van academische kennis en intellectuele uitwisseling.

Voor de UvA is de opbrengst van het aanbod leven lang leren dat:

- we bijdragen (als onderdeel van onze publieke taak) aan de blijvende inzetbaarheid van academici op de arbeidsmarkt door hen toe te rusten voor grote transities die om de zoveel tijd plaatsvinden
- we de verbinding bevorderen tussen enerzijds de wetenschap en anderzijds de praktijk en het beroepenveld
- het de maatschappelijke relevantie van ons onderwijs en onderzoek versterkt
- het kan leiden tot nauwere samenwerking met bedrijven en instellingen voor onderzoek en afstudeerplekken
- het de faculteiten extra inkomsten oplevert om de breedte van het onderwijsaanbod te ondersteunen

Om te doen

- Opnemen van leven lang leren in de strategische keuzes van het onderwijsaanbod van elke faculteit.
- Verder professionaliseren van het aanbod met ontwikkeling van het platform UvA Academy en met een eigen gebouw op het Roeterseiland (catering, zalen).